



ЗА ХИКСИАНСКИЯ ДОХОД И ЗНАЧЕНИЕТО МУ ЗА СЪВРЕМЕННОТО СЧЕТОВОДСТВО

докторант Вера Петрова
катедра „Счетоводна отчетност“
СА „Д. А. Ценов“, гр. Свищов

Ключови думи:	Резюме
<p>Джон Хикс</p> <p>Концепция за доход</p> <p>Концепция за поддържане на капитала</p>	<p><i>Настоящата статия е посветена на концепцията за доход на един от най-влиятелните икономисти на XX век – Джон Ричард Хикс, която оставя дълбоки следи в теорията на счетоводството. Същността на идеите на Хикс са представени теоретично. Анализирани са начинът, по който те са пренесени в съвременното счетоводство от IASB и FASB. Не са пропуснати критиките към използването на Хиксианския доход като теоретична основа на концепциите за доход, печалба и поддържане на капитала, възприети в Концептуалната рамка за финансово отчитане.</i></p>

Дефинирането на понятието доход вълнува умовете на икономистите от векове. Специализираната литература е пълна със стотици страници разработки по темата. Най-голямо влияние върху икономическата природа на дохода оказват Ървинг Фишер, Франк Найт, Лудвиг фон Мизес и пр. В счетоводната теория най-известните концепции са разработени от Кенет МакНийл, Едгар Едуардс и Филип Бел, Реймонд Чамбърс и други. От всички тях обаче във фундамент на счетоводната концепция за доход се превръща теорията на Джон Ричард Хикс, изложена във фундаменталния му труд „Стойност и капитал“, публикуван за първи път през 1939 г.

Джон Р. Хикс (1904 – 1989) е британски математик и икономист, преподавател и професор в London School of Economics, Cambridge и Oxford, Нобелов лауреат за икономика за 1971 г., един от най-важните и влиятелни икономисти на XX век. В основния си научен труд – „Стойност и капитал“, Хикс въвежда редица новости в икономиката, като например определянето на два ефекта, които влияят на купувача при избора му между две стоки, ефект на замяната и ефект на дохода – нещо, което днес се смята за стандартен аспект на теорията за търсенето и предлагането. Той значително развива теорията на общото равновесие, за което получава и Нобеловата награда. За теорията на счетоводството обаче най-голямо значение имат десетината страници от неговия труд, посветени на икономическата концепция за дохода. Те остават дълбока следа в икономическата и счетоводна мисъл, поради което теорията е позната под името „Хиксиански доход“.

Парадоксалното е, че Джон Хикс разглежда понятията за доход, спестявания, амотизация, инвестиции като недефинируеми и изпразнени от

съдържание. За него „в тях има прекалено много двусмислие, двусмислие, което не може да бъде преодоляно и с най-усърдни усилия“¹. И още: „...те (понятията – б.а.) не са логически категории; те са само груби приближения, използвани от хората в бизнеса за ориентиране в объркващите промени в обстоятелствата около тях“². Както посочва Закариас (2002)³, Хикс не случайно разработва концепцията за доход в глава 14 – точно преди част IV, в която представя своята динамична теория без използване на понятията доход, спестявания, инвестиции или амортизация. Напротив, той прави това напълно целенасочено, тъй като смята, че доходът не може да бъде еднозначно дефиниран и всеки такъв опит би съдържал голяма степен на неточност. За Хикс понятието „теоретична концепция за доход“ е вътрешно противоречиво. Нещо повече, той препоръчва въздържане от използване на понятията доход и спестяване в икономическата динамика. „Те са лош инструмент“, казва той, „който се чупи в ръцете ни“⁴. И въпреки всичко това Хиксианският доход, макар и модифициран, се превърна в Теоретичната счетоводна концепция за доход.

Въпреки че финансовата концепция за поддържане на капитала е повсеместно разпространена и възприета, счетоводната теория все по-рядко обръща поглед към Хиксианския доход. Същевременно вижданията на Хикс са изключително значими, тъй като представляват фундамента, върху който тази концепция е изградена. Същността на така масово използваните счетоводни понятия доход, печалба и загуба не може да бъде цялостно разбрана, без да се познава тяхното начало, а то се открива в Хиксианския доход. Ето защо настоящата публикация е посветена на концепцията на Джон Р. Хикс за икономическата категория доход. Изложението в разработката е структурирано в следната последователност: В част 1 се изяснява същността на теорията на Хикс, а част 2 е посветена на начина, по който концепцията на Хикс е пренесена от IASB и FASB в съвременното счетоводство. В следващата част 3 са обсъдени основните критики към избория от стандартизационните съвети подход.

1. Хиксианският доход

За Хикс необходимостта от дефиниране на понятието доход възниква само за практическата цел да служи като насока за благоразумно поведение. Той определя т.нар. „централно значение“ на концепцията за доход като „максималната сума, която той (индивидът – б.а.) може да изконсумира през дадена седмица и след това да продължи да очаква да има същото благосъстояние в края на седмицата като това в началото“⁵. Индивидът използва знанието за сумата на своя доход, за да планира поведението си – „когато индивидът спестява, той планира да подобри благосъстоянието си в бъдеще; когато живее, надвишавайки възможностите на дохода си, той планира да го намали“⁶. По същество така дефиниран доходът е силно субективен, тъй като зависи изцяло от очакванията и планове на индивида.

¹ Hicks, John. *Value and Capital*. Oxford Clarendon Press. 1942. с.171.

² Пак там.

³ Zacharias, Ajit. *A Note on the Hicksian Concept of Income*. 2002. с.4.

⁴ Hicks, John. *Value and Capital*. Oxford Clarendon Press. 1942. с.177.

⁵ Пак там, с.172.

⁶ Пак там.

Според Хикс хората от бизнеса и икономистите като цяло не използват в практиката си централното значение на понятието доход, а негови приближения. Той смята, че има три такива приближения, които нарича „Доход No.1“, „Доход No.2“ и „Доход No.3“.

Концепцията за „Доход No.1“ е най-опростена и се базира на презумпциите, че благосъстоянието на лицето към всяка дата на оценка е капитализираната стойност на бъдещите му постъпления в номинално изражение; че лихвата остава непроменена за целия период; че лицето не използва никаква част от капитализираното си благосъстояние за консумация. При тези изходни условия доходът, казва Хикс, „представлява максималната сума, която едно лице може да изконсумира през даден период, ако очаква да запази непроменена капитализираната стойност на бъдещите си постъпления (в парично изражение)⁷. „Доход No.1“ е относително приемливо описание на понятието за доход, но е валидно само при хипотетичното и чисто теоретично очакване за пълно запазване на икономическите условия.

С „Доход No.2“ Хикс добавя променливост на нивата на лихвения процент към очакванията, които обуславят дефиницията на дохода. В този случай „доходът е максималната сума, която едно лице може да изхарчи през тази седмица, при условие че продължи да очаква да е в състояние да харчи същата сума през всяка следваща седмица“⁸. С третото приближение – „Доход No.3“, въвежда още един аспект на реалната икономическа среда – промяната в нивата на цените. При очаквания за инфлация доходът се дефинира като „максималната парична сума, която едно лице може да изхарчи през тази седмица, при условие че продължи да очаква да е в състояние да харчи същата сума в реална стойност през всяка следваща седмица“⁹. Разбира се, Хикс признава, че „няма напълно задоволителен отговор“¹⁰ на въпроса кой е подходящият индекс, с който да се преизчисляват цените.

Тук е мястото да се посочи, че Хикс прави ясното разграничение между консумиране и разходване. За него „спестяването не е разликата между прихода и разходите, а е разликата между прихода и консумацията“¹¹. Когато дадено лице инвестира в дълготрайни стоки, разходите му са по-големи от консумацията и обратно – когато черпи от стоки, които е придобило в предходни периоди, консумацията му надвишава разходите. В тази връзка „доходът не е максималната сума, която едно лице може да изхарчи, като очаква да има същото благосъстояние в края на седмицата като това в началото; доходът е максималната сума, която лицето може да изконсумира“¹². Тук отново се открива субективността, присъща на Хиксианския доход, тъй като на практика няма обективен измерител на степента на изчерпване на дълготрайните придобивки. Такъв измерител би бил само „перфектен пазар втора ръка за съответните стоки, на който пазарната цена да може да се определи с точност,

⁷ Пак там, с.173.

⁸ Пак там, с.174.

⁹ Пак там.

¹⁰ Пак там.

¹¹ Пак там, с.176.

¹² Пак там.

отговаряща на всяка степен на износване¹³. Ясно е, че един такъв пазар може да съществува само имагинерно, т.е. определянето на дохода зависи от личното субективно усещане на съответното лице за нивото на неговата консумация.

Хикс разглежда дохода двуизмерно, като нарича двете измерения *ex ante* и *ex post*. За да ги дефинира, той въвежда термините Перспектива I и Перспектива II. Те описват благосъстоянието на индивида, изчислявано в различен времеви момент, но от една и съща времева гледна точка. Перспектива I се оценява в началото на даден период и представлява наличните ресурси на индивида и дисконтираната сума на нетните парични потоци, с които той ще може да придобива други потребителски стоки през този и следващите периоди. Перспектива II е отново неговото благосъстояние, но изчислявано от втория период нататък. Индивидът оценява Перспектива I и Перспектива II в началото на първия период, т.е. те се основават на едни и същи очаквания и се различават само по началния момент на дисконтиране, както посочва Прохазка (2009)¹⁴. Разликата между Перспектива I и Перспектива II в началото на периода е доходът *ex ante*. Той зависи изцяло от субективните очаквания и преценки на индивида и няма как да бъде обективно определен, тъй като всеки индивид може да оцени едно и също благосъстояние по различен начин.

В края на първия период (т.е. в началото на втория) индивидът, знаейки какво реално се е случило през него, е в състояние да актуализира оценката и очакванията си и да преизчисли своите Перспектива I и Перспектива II, разликата между които се явява доходът *ex post*. На практика доходът *ex post* е реализираният доход *ex ante*. Той е обективен измерител на благосъстоянието на индивида, тъй като се изчислява на базата на статистически и исторически данни.

На всеки доход *ex ante* съответства доход *ex post*, но според Хикс най-важна е връзката между двете измерения на „Доход No.1“, който „е равен на изконсумираната от индивида сума *плюс* увеличението в паричната стойност на благосъстоянието му през периода; равен е на Консумацията *плюс* Натрупания капитал“¹⁵. Изключително значително по думите на Хикс качество на този „специален вид доход“ е, че той е „почти напълно обективен“. Тук авторът поставя едно много важно ограничително условие – обективността е налице само ако се фокусираме върху дохода от собственост и игнорираме възможността благосъстоянието да се увеличава или намалява като резултат от подобрене или влошаване на т.нар. „човешки капитал“ или собствените качества и сили на индивида да генерира приходи. При отчитане на това ограничително условие „капитализираната стойност на собствеността на индивида в началото на периода е оценяема; същото важи и за стойността на собствеността в края на периода; т.е. ако можем да измерим консумацията, доходът *ex post* може директно да бъде изчислен“¹⁶.

За Хикс двете измерения на дохода имат различна информативна стойност. Информацията за дохода *ex ante* е полезна за вземане на икономически решения

¹³ Пак там.

¹⁴ Prochazka, David, *The Hicks' Concept of Income*. European Financial and Accounting Journal, 2009, vol.4, no.1, с.45.

¹⁵ Hicks, John. *Value and Capital*. Oxford Clarendon Press. 1942. с.178.

¹⁶ Hicks, John. *Value and Capital*. Oxford Clarendon Press. 1942. с.179.

от индивида, тъй като изразява неговите очаквания за бъдещето. От друга страна, доходът *ex post* е една смесица от исторически данни и преценки за бъдещето. На принципа „каквото е минало, си остава в миналото“¹⁷ Хикс смята, че е неинформативно да се прави механично смесване на минали и бъдещи данни. Такива данни според него се използват от икономическите историци, от статистиците като измерители на икономическия прогрес. Те обаче, по думите му, не могат да бъдат основа за бъдещо поведение, т.е. доходът *ex post* не може да е полезен за вземане на решения от индивида.

2. Значение на теорията за Хиксианския доход за счетоводството

Както вече се посочи, за Джон Хикс доходът е икономическа категория, която не може да бъде логично дефинирана и не носи познавателна стойност поради силно субективния си характер. Въпреки това идеите за Хиксианския доход успяват да проникнат в счетоводната мисъл.

За първи път концепцията на Хикс за дохода е въведена в счетоводната литература от Сидни Александър (1950)¹⁸. Брийф (1982)¹⁹ посочва, че само десетина години след това дефиницията на Хикс започва да се появява със забележителна честота в икономическата и особено в счетоводната литература. „Днес“, продължава Брийф, „всеки път, когато концепцията за дохода се обсъжда на концептуално ниво, най-вероятно ще се намери и връзка към Хикс“. Самият Хикс остава изненадан от популярността, която неговата дефиниция набира сред счетоводителите. В свое писмо до Брийф той заявява „Пишейки тази глава на *Стойност и Капитал*, не съм имал никаква представа, че мислите ми ще бъдат така прегърнати от счетоводителите“²⁰.

Фундаментализирането на Хиксианския доход достига своята връхна точка през 2005 г., когато IASB и FASB го посочват като една от основополагащите концепции, която да залегне в бъдещата обща Концептуална рамка и върху която да се изграждат стандарти, базирани на принципи.²¹ Двата борда изразяват ясно желанието си да поставят концепцията за дохода върху солидна теоретична база и я намират в дефиницията на Хикс. Те я модифицират, така че да преодолеят всички нейни несъвършенства, и я развиват в пълна концепция за доход, печалба и загуба, която поместват в издадената през 2010 г. Концептуална рамка.

Двата аспекта, които са променени от Бордовете, са тези, в които се крие разбирането на концепцията за доход – дефиницията на термина благосъстояние, от една страна, и неговото измерване – от друга. За Хикс благосъстоянието на индивида е дисконтираната сума на нетните входящи парични потоци, които той ще получи в бъдеще, оценявана по личните му очаквания – сума достатъчно субективна, за да не бъде подходяща за основа за взимане на решения освен като неконкретизирана насока за благоразумно поведение.

¹⁷ Пак там.

¹⁸ Alexander, Sidney. *Income Measurement in a Dynamic economy*. Sweet & Maxwell. 1950.

¹⁹ Brief, Richard. *Hicks on Accounting*. Accounting Historian Journal. 1982. Vol.9. No.1, с.91.

²⁰ Пак там, с.98.

²¹ Crook, Kimberley; Bullen, Halsey. *Revisiting the Concepts. A New Conceptual Framework Project*. IASB, FASB. May 2005, с.7.

Двата борда обаче приемат капитала на предприятието за изразител на неговото благосъстояние. Според преобладаващо прилаганата днес концепция за капитала капиталът е синоним на нетните му активи, определяни като разлика между активите и пасивите му²². Така че благосъстоянието на предприятието се оценява чрез нетните му активи, а те самите, макар и абстрактни като величина, са обективно идентифицируеми.

Вторият аспект, който оказва съществено влияние върху начина, по който се дефинира доходът на предприятието, е измерването на благосъстоянието му. В тази връзка е една от основните конвенции, широко приети из счетоводната общественост, а именно, че активите и пасивите се оценяват по историческа стойност. Разбира се, в съвременното счетоводство вече се прилагат и други мерни бази (например справедлива стойност), но в своето мнозинство счетоводните стандарти и от двете страни на океана изискват признаване на активите и пасивите по историческа цена.

На практика двата борда взаимстват Хиксианския “Доход No.1” *ex post*, като заместват благосъстоянието на индивида с капитала на отделното предприятие и го оценяват предимно по историческа цена. Или ако се перефразира Хикс и добави финансовата концепция за поддържане на капитала²³, **доходът на предприятието е максималната сума, която то може да изразходи, така че да поддържа капитала си в парично изражение, т.е. нетните му активи в края на отчетния период да бъдат равни на нетните му активи в началото на периода след приспадане на промените в тях, дължащи се на действия на собствениците в качеството им на собственици.** Ако нетните активи в края на периода надвишават тези в началото, предприятието е спестило част от дохода си под формата на печалба. В обратния случай явно предприятието не „живее по чергата си“, черпи натрупаните резерви или просто казано – реализира загуба.

3. Критики към възприетата от FASB и IASB концепция за доход на предприятието

Позицията на двата стандартизационни съвета да възприемат Хиксианския доход и да го модифицират, така че той да стане една от фундаменталните съвременни счетоводни концепции, среща съпротива сред част от счетоводната общност. Бордовете са обвинявани в погрешно и избирателно тълкуване на теорията на Хикс. Дефинираният от тях доход е критикуван за липса на обективност; за това, че не е полезен на тези, които вземат икономически решения въз основа на него; че измерва само част от благосъстоянието на предприятието, но не отчита неговата вътрешно генерирана репутация и пр. Основните критики ще бъдат разгледани по-долу една по една.

Както вече беше посочено по-горе, IASB и FASB изрично посочват, че стъпват върху теоретичната концепция за доход на Хикс. За съжаление, в меморандума от 2005 г. те не се задълбочават в анализа ѝ, а вместо това се насочват към обосноваване на избраното от тях „концептуално върховенство на

²² IASB, *Conceptual Framework for Financial Reporting*. 2010. Параграф 4.57.

²³ IASB, *Conceptual Framework for Financial Reporting*. 2010. Параграф 4.59 (a).

активите²⁴ и съответно дефиниране на финансовия резултат чрез активите и пасивите, а не чрез приходите и разходите. Това определено оставя позицията им недостатъчно обоснована, отслабва я и дава поле за действие на критиците.

Основният недостатък в непълно формулираната теза на бордовете е, че наистина подхождат избирателно към Хиксианския доход. Факт е, че в меморандума са посочени фрагменти от разсъжденията на Хикс – само тези, които пасват на тяхното определение. Забележително е, например, как двата съвета вземат само част от изречението на Хикс, в което се посочва, че доходът *ex post* е почти напълно обективен, но пропускат поставеното от автора ограничително условие, че това е така само за доход от собственост, но не и за доход, който зависи от т.нар. „човешки капитал“²⁵. Така те дават аргументи в ръцете на автори като Бромуич, Макви и Съндър (2010) да ги обвинят, че „подбират опортюнистично елементите, така че да паснат на непосредствените им цели“ и „вадят кратки фрази и ги тълкуват извън контекста“²⁶.

От формална гледна точка няма как критиците да не бъдат подкрепени. Наистина двата борда са доста пестеливи по темата за концепцията за доход, като в целия меморандум я споменават само в два кратки пасажа, без да представят никакви теоретични разсъждения. Меморандумът обаче не е предназначен да съдържа цялостната концепция за доход на бордовете. Той е само прелюдия към разработената по-късно в общата Концептуална рамка концепция за доход. Това, че меморандумът само загатва идеите на IASB и FASB, не изпразва от съдържание теорията им за доход, капитал и поддържане на капитала, всички, базирани на Хиксианския доход, и не я поставя върху неясна и двусмислена основа. Критиката на това основание е доста повърхностна и не отчита теоретичната дълбочина на постижението на двата стандартизационни съвета.

Друго основно обвинение към избора на двата борда е, че твърдят, че са разработили обективна концепция за доход на предприятието. Критиците не спират да повтарят, че не е възможно да се стъпи на толкова субективна категория като Хиксианския доход и въпреки това да се разработи обективен измерител на дохода. Избирайки идентифицируемите нетни активи за изразител на благосъстоянието на предприятието и прилагайки принципа на оценяване по историческа стойност за тяхното измерване, IASB и FASB преодоляват субективността на преценките на хиксианския индивид. Нещо повече, самият Хикс в представяне на книга, публикувано в списание *Economic Journal* (1948), много категорично подчертава необходимостта от обективност в счетоводството, която се постига чрез прилагане на историческата цена. Всъщност в цялото си творчество след това Хикс последователно застъпва позицията за стриктно спазване на принципа на оценяване по историческа стойност. Дори по отношение измерването на капитала на предприятията на конференция на Международния статистически институт през 1969 г. Хикс заявява: „Икономистите често декларират, че измерител на капитала е

²⁴ Crook, K. & Bullen, H. *Revisiting the Concepts. A New Conceptual Framework Project*. IASB & FASB. May 2005.

²⁵ Пак там, с.18.

²⁶ Bromwich, M. Macve, R. Sunder, Sh. *Hicksian Income in the Conceptual Framework*. 2010. <http://ssrn.com/abstract=1576611>, с.3.

настоящата дисконтирана стойност на бъдещия поток от печалби, които този капитал ще генерира. Тази стойност е толкова неизмерима, че би забавлявала статистиците, докато не схванат, че предложението е повече от полу-сериозно²⁷.

Следващ аргумент в полза на критиците е ясно заявеното от Хикс становище, че само *ex ante* доходът би могъл да е от полза за бъдещото поведение на индивида, докато *ex post* доходът може да заинтересува само историците и статистиците, но не и тези, които искат да вземат икономически решения. За тях *ex post* доходът е безполезен. В този смисъл и концепцията за доход на IASB и FASB, разработена върху Хиксианския доход No. 1 *ex post*, не може да бъде полезна никому.

Същевременно в специализираната литература може да се намери огромен брой емпирични изследвания, които доказват пряката връзка между счетоводната информация за дохода на предприятието и движението на цените на акциите му на пазара. Така например, Дечоу (1994) посочва, че „фондовите пазари са ефикасни в смисъл, че цените на акциите отразяват цялата публично известна информация за фирмите“²⁸, но въпреки това „те реагират на публикуването на информация за реализираните и за прогнозираните финансови резултати“. Дечоу цитира емпиричните изследвания на Фостер, 1977 и Пател, 1976²⁹, които установяват силна положителна корелация между счетоводния финансов резултат на предприятията и цените на техните акции. Авторката заключава, че „представянето на финансова информация за финансовите резултати е неразделна част от процеса на формиране на цените на акциите“³⁰.

Основната цел на финансовото отчитане, определена от двата стандартизационни борда, е да се изготвя и представя такава финансова информация, която да бъде полезна на нейните потребители. Разбира се, за целта тя трябва да отговаря на редица качествени изисквания, познати ни от Концептуалната рамка – уместност, достоверност, сравнимост, проверяемост, срочност, разбираемост, и трябва да бъде изготвена при спазване на всички изисквания на съответните стандарти. Когато финансовата информация отговаря на тези изисквания, тя е полезна. Това се потвърждава и от многобройните емпирични изследвания, доказващи пряката връзка между информацията за дохода и движението на цените на акциите на международните фондови пазари. Самата практика оборва критиците на тема полезност на концепцията за доход.

Бордовете са обвинявани и, че дефинираният от тях доход не обхваща всичко, което едно предприятие генерира, и по-специално, че пропуска вътрешната репутация на предприятието. Бронуич, Макви и Съндър (2010) посочват, че разликата между пазарната капитализация на едно предприятие и счетоводната стойност на нетните му активи се определя като вътрешно генерирана репутация, която се дължи изцяло на уменията на мениджмънта на това предприятие. Те застъпват становището, че различни ръководители,

²⁷ Brief, Richard. *Hicks on Accounting*. Accounting Historian Journal. 1982. Vol.9. No.1, с.97.

²⁸ Dechow, Patricia. *Accounting earnings and cash flows as measures of firm performance. The role of accounting accruals*. Journal of Accounting & Economics. 1994. Vol.18. с.12.

²⁹ Dechow, Patricia. *Accounting earnings and cash flows as measures of firm performance. The role of accounting accruals*. Journal of Accounting & Economics. 1994. Vol.18. с.14.

³⁰ Пак там.

притежаващи различни мениджърски умения, постигат различна възвращаемост от един и същ капитал. За тях това е изразител на „човешкия капитал“ на Хикс на ниво предприятие – „стойността на свръх печалбата, надвишаваща естествената норма на възвращаемост на нетните активи, която зависи от уменията, с които мениджмънтът и служителите на предприятието експлоатират ресурсите му, от пазарите, както и от бизнес, социалните и политическите възможности пред него“³¹.

И това обвинение трябва да бъде отхвърлено дори и само поради факта, че бордовете са критикувани за нещо, което те изобщо не претендират. За IASB и FASB финансовата информация и в частност тази за дохода на предприятието, която се съдържа във финансовите отчети с общо предназначение, не е измерител за стойността на предприятието. Както е изрично посочено в Концептуалната рамка, „Финансовите отчети с общо предназначение (...) представят информация, която да помогне на съществуващите и потенциалните инвеститори, заемодатели и други кредитори да оценят стойността на отчитащото се предприятие“³². Освен това информацията за дохода на предприятието е повсеместно използвана като измерител на ефективността и ефикасността на мениджмънта. Често бонус пакетите на висшия ръководен персонал са обвързани с постигнатите резултати, измерени чрез счетоводните финансови резултати.

Хиксианският доход не се прилага пряко в съвременното счетоводство при определяне на финансовия резултат. Приносът на Хикс в разработването на днешното ни разбиране за доход и печалба обаче не може да бъде отречен. На практика IASB и FASB стъпват върху Хиксианския доход, като го развиват и модифицират. Разбирането за доход, което двата съвета излагат в Концептуалната рамка, не е просто взаимстване от Хикс. Това е една напълно зряла и практически приложима счетоводна теория за доход при запазване на концепцията за поддържане на капитала, която дължим на Джон Хикс. Именно това е основният принос на Джон Хикс за нас, счетоводителите – насочването на фокуса ни към концепцията за поддържане на капитала като основа за определяне на концепцията за финансовия резултат. Джон Хикс е забележителен учен, който е оставил дълбока следа в икономиката. Неговите разбирания за концепциите за доход и обективност проникват в счетоводната теория и се превръщат във фундамент на по-нататъшното развитие на науката.

Библиографска справка:

1. *Alexander, Sidney. Income Measurement in a Dynamic Economy. Sweet & Maxwell, 1950.*
2. *Brief, Richard. Hicks on Accounting. Accounting Historians Journal. 1982, Vol.9, No.1.*

³¹ Bromwich, M. Macve, R. Sunder, Sh. *Hicksian Income in the Conceptual Framework*. 2010. <http://ssrn.com/abstract=1576611>, с.7.

³² IASB, *Conceptual Framework for Financial Reporting*. 2010. Параграф OB7.

3. Bromwich, M., Macve, R. and Sunder, Sh. *Hicksian Income in the Conceptual Framework*. <http://ssrn.com/abstract=1576611>, 2010.
4. Crook, Kimberley and Bullen, Halsey. *Revisiting the Concepts. A New Conceptual Framework Project*. IASB & FASB, May 2005.
5. Dechow, Patricia. *Accounting earnings and cash flows as measures of firm performance. The role of accounting accruals*. *Journal of Accounting & Economics*. 1994, Vol.18.
6. Hicks, John R. *Value and Capital*. Oxford Clarendon Press. 1942.
7. IASB. *Conceptual Framework for Financial Reporting*. 2010.
8. Prochazka, David. *The Hicks' Concept of Income and Its Relevancy for Accounting Purposes*. *European Financial and Accounting Journal*. 2009, Vol.4, No.1
9. Zacharias, Ajit. *A note on the Hicksian Concept of Income*. New York, 2002.

HICKSIAN INCOME AND ITS SIGNIFICANCE FOR MODERN ACCOUNTING

Vera Petrova

PhD student

Department "Accounting"

D. A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov

Key words:	Summary
<p><i>John R. Hicks</i></p> <p><i>Concept of income</i></p> <p><i>Concept of capital maintenance</i></p>	<p><i>The article is concerned with the concept of income of one of the most influential economists of the 20th century – John Richard Hicks, who left deep trails in the theory of accounting. The substance of Hicks's ideas is presented theoretically and the way they have been transferred to modern accounting by IASB and FASB is analyzed. Criticisms to the use of the Hicksian income as theoretical foundation of concepts of income, earnings and capital maintenance as adopted by the Conceptual Framework for Financial Reporting have not been missed.</i></p>